

BÀI 4: VÙNG ĐẤT SÀI GÒN DƯỚI TRIỀU NGUYỄN

NỘI DUNG BÀI GHI

I. Sự thăng trầm về vai trò chính trị của vùng đất Sài Gòn dưới triều Nguyễn

- Năm 1790 Nguyễn Ánh đổi Sài Gòn thành Gia Định kinh.
- Năm 1802 vua Gia Long (Nguyễn Ánh) đổi Sài Gòn thành Gia Định trấn và đến 1808 lại đổi thành Gia Định thành.
- Năm 1833 vua Minh Mạng đổi Sài Gòn thành tỉnh Gia Định.

II. Tình hình kinh tế – văn hóa ở vùng đất Sài Gòn dưới triều Nguyễn

1) Kinh tế

- Nông nghiệp: ban hành chế độ đồn điền, khuyến khích khai hoang, đào kênh, đắp đường...
- Thủ công nghiệp: có hơn 60 ngành thủ công, tổ chức theo từng xóm như xóm Chiếu, xóm Lò Gốm, xóm Lò Vôi...
- Thương nghiệp: phổ sá ngang dọc, tàu bè ra vào buôn bán tấp nập.
- Công nghiệp: đúc súng, đóng tàu...

2) Văn hóa

- Giáo dục: có các trường tư ở xóm làng, sau có thêm các trường công. Năm 1796 mở khoa thi Hương đầu tiên.
- Văn hóa: Bình Dương thi xã, Bạch Mai thi xã, các hoạt động hội hè với nhiều trò chơi dân gian.
- Tín ngưỡng, tôn giáo: thờ cúng tổ tiên, các anh hùng, người có công với làng xóm. Nhiều đình, chùa được xây dựng.

III. Nhà Nguyễn củng cố chế độ phong kiến – sự phân hóa xã hội ngày càng sâu sắc

- Chính trị: phong kiến chuyên chế, độc đoán.
 - Xã hội: mâu thuẫn giữa các tầng lớp nhân dân với quan lại, địa chủ và triều đình.
- ➔ Nhiều cuộc khởi nghĩa đã nổ ra báo hiệu sự khủng hoảng của triều Nguyễn.